

mis homme, 16. oktoobril esietendub RAT «Estonias», on kiiresti populaarsuse omandanud teos. Esmalavastuse järel Leningradi Kirovi-nimelises teatris 1971. a. on ta lavale jõudnud juba Permis, Lvovis, Leipzigris, Prahhas, Brnos, Budapestis jm. Pärast Andrei Petrovi balleti lavaletoomist meil sõidavad Natalia Kassatkina ja Vladimir Vassiljov — stsenaariumi ning Leningradi ja Budapesti lavastuste autorid — Berliini jälle «Maailma loomist» lavastama.

Menu põhjused on muudugi teoses endas. Valmis sai see helilooja ja libretistide-lavastajate ühistöös. Ballett on pühendatud Jean Effelile, temapärane on ka ainekäsitus: huumor kõrvuti lüürikaga, grotesk poeesiaga. Effeli karikatuuride esimene album lõpeb esimese inimese loomisega, balletis saab Adam valmis juba alguses. Lõppvaatuses jõutakse maapealse elu hävingu võimalikkuse probleemi; I vaatuse lõbus pisihuligaanlik Kurat on selleks ajaks muutunud tõsiseltvõetavaks kurjusejõuks, kasvanud ja küpsenud on aga inimesedki. Nii on Petrovi—Kassatkina—Vassiljovi «Maailma loomine» suure üldistusastmega teos tõsistest probleemidest, ehkki kõneldak-

«MAAILMA LOOMINE»,

se enamasti kergel toonil.

Andrei Petrov (sünd. 1930. a.), Vene NFSV Heliloojate Liidu Leningradi organisatsiooni esimees 1964. aastast, on oma senises loomingu üsna haruldasel kombel ühendanud tõsise ja kerge žanri. Estradilaulude ja filmimuusika autorina on ta õige populaar-

ne; 1967. a. sai ta laululoomingu eest NSV Liidu riikliku preemia. Tõsiselt poolelt on tuntud ballett «Lootuse rand» (lavastatud ka «Estonias» 1964. a.), sümfooniline poeem «Langenute mälestuseks», «Pateetiline poeem» (V. Majakovski sõnadele) häälele ja instrumentaalansamblile jt. 1975. a.

Hetk «Maailma loomise» proovilt: Eeva — Elita Erkina ja Adam — Tiit Härm.

esietendus Leningradi Kirovi-nimelises teatris Petrovi ooper «Peeter Esimene», muide N. Kassatkina ja V. Vassiljovi lavastuses.

Tundub, et helilooja mõlemad loominguvalad on teineteist õnnelikult mõjustanud: Petrovi kergele muusikale on omandad hea maitse ja peen orkestratsioon, tema tõsise muusika täpne materjalivalik paneb mõtlema armastatud laulude looja silmapaistvale melodistidele. «Maailma loomises» on ta teadlikult püüdnud mõlema žanri kogemusi ühendada. Balleti kirjutamise ajal polnud veel praegust moeterminiit «polüstilistika», aga küllap mahuks balleti muusika just selle mõiste alla. Jättes kõrvale muusikateaduslikud targutused, võib öelda, et «Maailma loomise» muusikas on palju kõitvat, see on ehtsalt teatripärase, kujundlik ja fantaasiarikas.

«Estonia» lavastust dirigeerib Vallo Järvi, kunstnik on Kustav-Agu Püüman. Peaositantsivad Aleksander, Basihhin (Jumal), Tiit Härm, Jevgeni Neff (Adam), Inge Arro, Elita Erkina (Eeva), Jānis Garancis, Vjatcheslav Maimusov (Kurat), Tiiu Randviir ja Juta Lehiste (Kuradike).

MERIKE VAITMAA